



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Tussentijdse meta- evaluatie M-decreet Conferentie

Brussel, 27 maart 2017



Welkom en toelichting bij het opzet van de conferentie

Leen Van Heurck, kabinet Crevits



Werkwijze van de conferentie

Departement Onderwijs & Vorming

Tussentijdse meta-evaluatie

- ▶ Tussentijds:

- het M-decreet is nog maar 1,5 jaar in werking.

- ▶ Meta-evaluatie:

- Sinds de inwerkingtreding verschenen heel wat evaluatieve analyses en rapporten over het M-decreet

- Synthese in rapport

- × Getracht alle perspectieven aan bod te laten komen

- × Rapporten/andere publicaties die het M-decreet 'evalueren'

- Wat zijn de ervaringen ermee/ideeën erover in het veld?

- Wat zegt wetenschappelijk onderzoek erover?

- Beleidsevaluaties van deelaspecten (implementatie door CLB's, implementatie pre-waarborgregeling)

- Geen zuivere standpuntnota's

- Stemming in functie van beleidsleren tijdens conferentie



Thematisch

- ▶ Cf. de opbouw van het rapport
- ▶ Gebaseerd op de doelstellingen van het M-decreet
- ▶ Gevat in de M's van het M-decreet:
 - Meer inclusie & Modernisering
 - Mindshift
 - Meesterschap & Mede-zeggenschap
 - Middelen (voor) ondersteuning

Uw stem telt

- ▶ We leggen per thema een aantal stellingen aan u voor
 - Geïnspireerd door de conclusies en aanbevelingen uit de geraadpleegde bronnen
 - Waarin gekozen kan worden uit opties die handvatten aanreiken voor aanbevelingen voor de diverse actoren
 - Geen stellingen...
 - × ...waarrond duidelijke conclusies staan in het rapport
 - × ...die polariseren – omdat het dan louter bij discussie blijft en we hier qua beleidsaanbevelingen niet mee vooruit kunnen
 - × ...waarover iedereen het eens is – omdat we daar niets nieuws uit leren
 - Uiteraard staat het u vrij op deze laatste stellingen zelf in te gaan



Ieders stem telt

- ▶ Stembakjes

- Plenaire stemming

- Met gesloten antwoordcategorieën – ‘druk op de knop’

- ▶ Stembriefjes:

- Individueel ingevuld of met een aantal mensen samen

- Dieper reflecteren richting aanbevelingen: wie kan wat doen op gebied van ...?

- Richting aanbevelingen voor diverse betrokken actoren

Uw stem wordt verwerkt

- Plenaire stemming met stembakjes:
 - × Resultaat onmiddellijk zichtbaar
- Stembriefjes:
 - × Liggen klaar op de tafels
 - × U haalt per thema een stembriefje aan de dichtstbijzijnde tafel
 - × U kiest zelf een plekje om te schrijven
 - × U kan het briefje alleen invullen, of met meerderen
 - × U brengt uw briefje aan de verslaggever
 - × Verslaggevers voeren uw input onmiddellijk in
 - × Op het einde van de dag: round-up
- Verslag van de conferentie
 - × Op basis van de resultaten van de plenaire stemming en de analyse van de stembriefjes
 - × Voedt de verdere beleidsontwikkeling

Vooraf

→ Plenaire stemming:

× Tot welke groep van actoren behoort u?

× U kunt nu uw stembakje gebruiken:

- A) Leraar
- B) Ouder/leerling/student
- C) Koepel/GO!
- D) Vakbond
- E) CLB
- F) PBD
- G) Ondersteuner (GON, ION, waarborg)
- H) Onderzoeker
- I) Politieke besluitvormer
- J) Andere

Vooraf

→ Stembriefje:

× Wat wil u nu al kwijt over het M-decreet?

→ U vond het eerste stembriefje op uw stoel
(de volgende stembriefjes liggen op de tafels)

→ U kunt nu uw stembriefje gebruiken

Conferentie 'Tussentijdse meta-evaluatie M-decreet' – 27 maart 2017

RONDE VOORAF: Wat wil u nu al kwijt over het M-decreet?

Tot welke groep van stakeholders behoort u?

- | | |
|---|-------------------------------------|
| ? Schoolleider/zorgcoördinator/interne leerlingenbegeleider | ? CLB |
| ? Leraar | ? PBD |
| ? Ouder/Leerling/Student | ? Ondersteuner (GON, IDN, Waarborg) |
| ? Koepel/GO! | ? Onderzoeker |
| ? Vakbond | ? Politieke besluitvormer |
| ? Andere: _____ | |

Uw reflectie in 1 kernwoord: _____

Uw reflectie beargumenteerd:



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Graag uw stembriefjes verzamelen bij de verslaggevers.

Uw input wordt onmiddellijk ingevoerd.

Straks volgt een plenaire round-up.



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 1:

Meer inclusie?



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 1: Meer inclusie

... Uit het syntheserapport

▶ Administratieve data:

→ Beperkingen (ontsluiting, tijdspanne, interpretatie)

→ Beperkt zicht:

× Gewoon onderwijs:

→ ↑ aantal IIn met GON, ION

→ ↑ aantal IIn met hulpmiddelen en tolkondersteuning

× Buitengewoon onderwijs:

→ ↓ aantal IIn in type 1 en type 8 (verwacht)

→ Type basisaanbod \equiv type 3

→ ↑ type basisaanbod \neq ↓ type 1 en 8



Thema 1: Meer inclusie

... Uit het syntheserapport

- ▶ M-decreet als stap in de richting van meer inclusief onderwijs
- ▶ Ontbindende voorwaarde holt recht op inschrijving uit
- ▶ Onzekerheden inzake certificering na redelijke aanpassingen en individueel aangepast curriculum
- ▶ 2 systemen (gewoon en buitengewoon onderwijs) niet in overeenstemming met General Comment nr.4 bij IVRPH
- ▶ Medische diagnose als voorwaarde voor aangepaste curricula en onderwijssettings
- ▶ Onduidelijkheid over hoe inclusief onderwijs moet zijn
- ▶ Onduidelijkheid over hoe inclusief onderwijs te realiseren



Thema 1: Meer inclusie ... **Uit het syntheserapport**

- ▶ Aanbevelingen uit de geraadpleegde bronnen over:
 - Ontwikkelen van een visie, strategie en planning inzake de realisatie van meer inclusief onderwijs
 - Monitoren van de impact van het M-decreet als instrument om effectief onderwijs te realiseren



Thema 1: Meer inclusie ... Uw stem telt



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

KOFFIEPAUZE

U kunt nog steeds briefjes schrijven.

Vergeet niet ze in te dienen bij de verslaggevers!



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 2:

Mindshift



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 2: Mindshift

... Uit het syntheserapport

- ▶ Van aanpassen van het kind naar aanpassen van het onderwijs
- ▶ Zorg en leerlingenbegeleiding nog vaak gezien als iets voor experts
- ▶ Gepercipieerde druk van juridisering en leerstof
- ▶ Onzekerheden:
 - Inschrijvingsrecht
 - × Stille weigeringen
 - × Ontbinding van inschrijving (termijn, procedure)
 - Redelijke aanpassingen en individueel aangepast curriculum
 - × Wat is onredelijk en onvoldoende?
 - × Gevolgen voor evaluatie en studiebekrachtiging
 - × continuïteit
 - Onderwijsvorm en –type in BUO nog steeds obv medische diagnose



Thema 2: Mindshift

... Uit het syntheserapport

- ▶ Aanbevelingen uit geraadpleegde bronnen over:
 - Wegwerken van beperkingen inzake
 - × Recht op inschrijving
 - × Studiebekrachtiging (voor na individueel aangepast curriculum)
 - Wegwerken van onduidelijkheden inzake redelijke aanpassingen
 - Gerichter toezicht houden op toepassing regelgeving (stille weigeringen, ontbinding inschrijving, weigering van redelijke aanpassingen)
 - Oprichten van een objectief, onafhankelijk en toegankelijk aanspreekpunt voor ouders/leerlingen
 - Blijvend intensief informeren en sensibiliseren, delen van goede praktijken en organiseren van ondersteuning



Thema 2: Mindshift ... Uw stem telt



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

LUNCHPAUZE

U kunt nog steeds briefjes schrijven.

Vergeet niet ze in te dienen bij de verslaggevers!



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 3: Meesterschap



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 3: Meesterschap

... Uit het syntheserapport

- ▶ Heel wat goede praktijken van meer inclusief onderwijs
- ▶ Toch nog veel gevoelens van onzekerheid, onmacht
- ▶ Grote verschillen op vlak van gepercipieerde handelingsbekwaamheid:
 - Tussen leraren
 - Tussen interne zorgverantwoordelijken/ leerlingenbegeleiders
- ▶ Issues:
 - Binnenklasdifferentiatie
 - Compenserende maatregelen
 - Grens tussen gemeenschappelijk en individueel aangepast curriculum
 - Omgaan met gedrags- en socio-emotionele problemen
 - Expertval



Thema 3: Meesterschap

... Uit het syntheserapport

- ▶ Grotere handelingsbekwaamheid hangt samen met
 - Ruimere taakopvatting
 - Geïntegreerde zorgvisie en zorgbeleid
 - Gemeenschapsgericht schoolklimaat
- ▶ In secundair onderwijs
 - Meer nadruk op evalueren en attesteren
 - Minder elementen die verwijzen naar
 - × Transactioneel kader
 - × De leraar doet ertoe
 - × Constructieve samenwerking tussen alle betrokkenen
- ▶ Vraag of redelijke aanpassingen onredelijk of onvoldoende zijn blijft struikelblok



Thema 3: Meesterschap

... Uit het syntheserapport

▶ CLB's

- Grote verschillen tussen CLB-medewerkers
- Grote verschillen in samenwerking CLB-school
- Weinig IKZ
- Handelingsgerichte diagnostiek: weinig aandacht voor school- en klaskenmerken en objectieve gegevens over effectiviteit maatregelen

▶ Ouders:

- Vragen meer erkenning als partner
- Belang van communicatie
- Sociale ongelijkheden in thuissituatie \equiv ondersteuning

▶ Externe ondersteuners:

- Meer nood aan afstemming



Thema 3: Meesterschap

... Uit het syntheserapport

- ▶ Aanbevelingen uit de geraadpleegde bronnen inzake:
 - Stimuleren van uitbouw van geïntegreerd zorgbeleid
 - Regie inzake schoolondersteuning
 - formuleren van minimale verwachtingen inzake IKZ bij CLB's
 - Investeren in IKZ en professionalisering
 - Investeren in handelingsgericht werken (scholen, CLB's)
 - Systematisch verzamelen data over ondersteuningsbehoeften van leraren en leerlingen
 - Verzamelen data over effectiviteit van genomen maatregelen
 - Heldere afspraken over samenwerking en prioritaire ondersteuningsbehoeften tssn school-CLB-PBD
 - Gezamenlijk toezicht school-CLB
 - Investeren in communicatie met ouders & ouderbetrokkenheid



Thema 3: Meesterschap

... Uw stem telt



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

KOFFIEPAUZE

U kunt nog steeds briefjes schrijven.

Vergeet niet ze in te dienen bij de verslaggevers!



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 4: Middelen (voor) Ondersteuning



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Thema 4: Middelen (voor) Ondersteuning ... **Uit het syntheserapport**

- ▶ Heel wat middelen beschikbaar voor ondersteuning
- ▶ Blijvende nood aan handicapspecifieke leerlinggerichte ondersteuning
- ▶ Meer inzet op leraargerichte ondersteuning sinds M-decreet
- ▶ Positieve ervaringen met leraargerichte ondersteuning:
 - Co-creatie van kennis, gelijkwaardigheid
 - Oppassen voor expert-val
 - Klasnabij
 - Vertrekkend vanuit ondersteuningsbehoeften leerlingen – samen doorvertalen naar leraar-/klas-/schoolniveau
 - Afstemming en samenwerking



Thema 4: Middelen (voor) Ondersteuning ... **Uit het syntheserapport**

- ▶ Leraargerichte ondersteuning is nieuwe opdracht
 - Andere vaardigheden en positie
 - Nood aan professionele ontwikkeling ondersteuners
 - Belang van duidelijke wederzijdse verwachtingen en afspraken
- ▶ Belang van laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning
- ▶ Belang van afstemming en gezamenlijke visie-ontwikkeling
- ▶ Ondersteuning zo lang en zo intensief als nodig
- ▶ Nood aan blijvende hulplijn
- ▶ Randvoorwaarden
 - Gemeenschapsgericht en coöperatief schoolklimaat
 - Voldoende tijd voor structureel overleg
 - Duidelijk mandaat en passend juridisch kader voor ondersteuners



Thema 4: Middelen (voor) Ondersteuning ... **Uit het syntheserapport**

▶ Aanbevelingen uit de geraadpleegde bronnen inzake:

- Meer efficiënte, gerichte en duurzame inzet van middelen voor ondersteuning
- Multidisciplinaire organisatie van laagdrempelige, bereikbare en toegankelijke ondersteuning voor scholen en leraren
- Duurtijd van de ondersteuning: zo lang en zo intensief als nodig
- Opvolging van de ondersteuning
- Voldoende onderlinge afstemming en gezamenlijke visie-ontwikkeling
- Waarderende benadering
- Vertrekken vanuit en samen doorvertalen van leerlinggerichte ondersteuningsvragen
- Aangrijpen van ondersteuning als momentum voor schoolvernieuwing
- Betrokkenheid van voltallige schoolteam bij ondersteuning
- Kennisdeling en co-creatie van kennis, overtuigingen en vaardigheden
- Professionalisering op maat voor leraren/teams en ondersteuners
- Flexibele, handicapspecifieke leerlinggerichte ondersteuning



Thema 4: Middelen (voor) Ondersteuning ... **Uw stem telt**



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

KOFFIEPAUZE

U kunt nog steeds briefjes schrijven.

Vergeet niet ze in te dienen bij de verslaggevers!



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

PLENAIRE ROUND-UP



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

SLOTWOORD

Vlaams vice-minister president en
minister van Onderwijs & Vorming

Hilde Crevits



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

DANK U !



Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING